

[Niels Westerby.]

for hvilke rammer indkomststigninger måtte finde sted. Her tænkes naturligvis ikke blot på lønmodtagernes indkomster, men også på de pengeindkomster, andre grupper i samfundet har. Jeg tror, denne tanke er rigtig, men den trænger ligesom til at få en lille smule mere kød og blod. Som det ærede medlem hr. Baunsgaard sagde i går, lever vi med en mindretalsregering, og selv den klareste tænkelige tilkendegivelse fra en mindretalsregering har ikke den fornødne magt og autoritet bag sig. Derfor burde vi i loven om det økonomiske råd få indføjet en bestemmelse om, at det økonomiske råds formandskab efter drøftelse med de organisationer, der er repræsenteret i rådet, i god tid forud for overenskomstforhandlingerne eller udsigt til indkomststigninger i det hele taget skal komme med en udtalelse om, hvilke samfundsøkonomisk forsvarlige rammer der er for indkomststigninger. Vi må også i loven fastslå, at regeringen derefter fremlægger udtalelsen fra det økonomiske råds formandskab ledsaget af sin stillingtagen til drøftelse i det høje ting. Netop igennem en drøftelse i det høje ting, hvor de politiske partier klart tilkendegiver deres vurdering, vil det være muligt for de forskellige grupper i samfundet at vurdere, om der er den fornødne magt og autoritet bag de advarsler, som kommer dels fra det økonomiske råds formandskab, dels fra regeringen.

Jeg tror ikke, det er nok — især ikke under en mindretalsregering — at overlade dette problem til en udtalelse fra regeringens side, men som jeg før sagde: indkomspolitikken har den svaghed, at der også sker noget imellem overenskomstperioderne og også for andres vedkommende end for lønmodtagerne. Her er det især efterspørgselspresset, der er det afgørende. Er der et højt efterspørgselspres i samfundet, vil vi få prisstigninger, pristalsstigninger og højere avancer i erhvervslivet på grundlag af det stigende prisniveau. Det er derfor vigtigt, at man søger at fastholde priserne. Hvis der er et højt efterspørgselspres, vil der også være idel lønglidning. Som det ærede medlem hr. Baunsgaard sagde i går: for lønpolitikens vedkommende er pristalsstigninger, pristalsregulering og lønglidning måske nok vigtigere end det, der sker i over-

enskomstsituationerne. Jeg tror derfor, det er vigtigt, at vi i det høje ting kender vort ansvar med hensyn til at søge efterspørgselspresset dæmpet, når det er blevet for stort, og der er for mig ingen tvivl om, at efterspørgselspresset i øjeblikket er større end godt er.

I 1965 er de samlede pengeindkomster i Danmark steget henved 3 gange så meget som produktionen. Det vil sige, at produktionen kun rækker til at dække henved godt og vel en tredjedel af den pengeindkomststigning, der her har fundet sted i befolkningen, og de sidste to tredjedele af pengeindkomststigningen i befolkningen retter sig derfor mod udenlandske varer, hvilket giver valutavanskeligheder og tvinger priserne op på vore egne varer. Det gælder derfor om at skære efterspørgselspresset væk, når det bliver for stort.

Der findes to veje hertil. Den ene vej er finanspolitikken og den anden vej er pengepolitikken, den høje rente og kreditstramningen. Jeg vil gerne principielt erklære mig som tilhænger af at benytte finanspolitikken, fordi den bidrager til at holde forbruget nede, medens pengepolitikken har den ødelæggende virkning, at den rammer boligbyggeriet, rammer kommunernes nyttige investeringer, gør det vanskeligt for landbruget at udvikle sig og rammer det private erhvervsliv. Vi bør i det høje ting være parat til at føre en så stram finanspolitik i Danmark, at kreditstramning og den høje rente ikke skal bære en meget tung byrde, når det drejer sig om at regulere den økonomiske aktivitet og efterspørgselspresset i Danmark, hvilket efter min mening er tilfældet i øjeblikket. Kreditstramningen og pengepolitikken bør bære en mindre byrde, end den gør i øjeblikket. Til gengæld bør finanspolitikken bære en større byrde, end den gør i øjeblikket.

Det magiske ord er naturligvis ikke ordet „kasseoverskud“, og vi skal passe vældig på ikke at få hellige køer i dansk politik. Hvis vi får dem, gør vi klogt i, så hurtigt som overhovedet muligt, at genne dem ud i horisonten. Et kasseoverskud har som målsætning og funktion at holde igen på det private forbrug, og kan vi holde igen på det private forbrug ad andre veje, bør naturligvis også disse veje betrædes.

Kasseoverskud har den vanskelighed, at mange mennesker i befolkningen ikke har